

ZPRACOVATEL KONCEPCE EVVO 2015 - 2020

Jméno a příjmení, titul: Vladimír Petřvalský, Ing.
Vzdělání, aprobace: lesní inženýr; učitelství ZŠ - aprobace přírodopis, pěstitelství
Vyučované předměty: přírodopis, chemie, německý jazyk, ekologie, přírodověda
Koordinátor EVVO: ano

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Struktura školy: ZŠ Bartošovice okres Nový Jičín, příspěvková organizace - úplná

Adresa školy: Bartošovice 147, 742 54

Telefon : 556 758 706

E-mail: zsbartosovice@zsbartosovice.cz

Internetové stránky: www.zsbartosovice.cz

Ředitel školy: Mgr. Žana Mahdřáková

Zástupce ředitele: Mgr. Lenka Dulaiová

Koordinátor EVVO: Ing. Vladimír Petřvalský

Telefon koordinátora EVVO: 777 152 403

E-mail koordinátora EVVO: v.petrvalsky@seznam.cz

Pedagogů celkem: 12

Zřizovatel: Obec Bartošovice

Adresa zřizovatele: Bartošovice 135, 742 54

E-mail zřizovatele: obec@bartosovice.cz

ÚVOD

Ekologická výchova má napomáhat k utváření životního stylu, který by vycházel ze žádoucího směru vývoje naší společnosti – k trvale udržitelnému rozvoji. Školní ekologická výchova patří mezi významné prostředky působení na mládež a jejím prostřednictvím na rodičovskou veřejnost. Je třeba si uvědomit, že předávání systematických informací o živé přírodě žákům končí u mnohých v deváté třídě. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby ekologická výchova a vzdělání proluly celým vyučovacím procesem a aby byly zařazeny také do mimoškolního působení na mládež.

Pro učitele to znamená, aby každý ve svém předmětu, třídě, v mimoškolní činnosti věnoval ekoproblematice možné maximum, aby vedle problémů, se kterými žáky seznámí, dokázal je i přesvědčit, že každý z nás může pro zlepšení stavu životního prostředí něco udělat. Oproti minulé době má dnes učitel daleko více možností upravit obsah učiva dle vlastního uvážení. Záleží na vlastním přesvědčení a iniciativě každého pedagoga a na podmínkách, které vytváří vedení školy. Je pravdou, že škola musí naučit žáky číst, psát a počítat, ale nezapomínejme, že dnešní svět vyžaduje od našich dětí i dovednosti, o nichž neměly předchozí generace vůbec tušení.

Cílem mé práce jako ekokoordinátora je vytvořit funkční koncepci EVVO, která by odpovídala konkrétním podmínkám naší školy, byla srozumitelná všem jejím pracovníkům a systematicky prosazovala principy trvale udržitelného rozvoje v životě školy. Sama praxe pak ukáže, co v ní bude potřeba změnit, co doplnit, čeho se při jeho realizaci vyvarovat. Samozřejmě počítám i s tím, že ne vždy bude snadné jednotlivé vytýčené záměry prosadit, že mnohdy půjde o práci náročnou až sisyfofskou, že půjde o dlouhodobý proces. Bude třeba se obrnit trpělivostí a radovat se i z pozvolna se měnícího charakteru vzdělávacího procesu, směřujícího vytouženým směrem. Že však má taková práce smysl, o tom jsem skálopevně přesvědčen.

DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ŠKOLY V OBLASTI EVVO, JAK SE K NIM DOSPĚLO A JAK BYLY ZAPRACOVÁNY DO DOKUMENTŮ ŠKOLY

1 DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ŠKOLY V OBLASTI EVVO

1.1 VÝCHODISKA PRO STANOVENÍ DLOUHODOBÝCH ZÁMĚRŮ

1.1.1 Obecná charakteristika školy

Vesnice Bartošovice leží v Moravské bráně cca 13 km od Nového Jičína v údolní nivě Bartošovického potoka a řeky Odry. Nadmořská výška je cca 260 m.

Základní škola Bartošovice okres Nový Jičín, příspěvková organizace je plně organizovaná vesnická škola s devíti ročníky v devíti třídách. Je umístěna v centru obce. Vzhledem k zastávkám, dosažitelnosti, potřebnému zázemí, sportovištím a okolním prostorám je její poloha téměř ideální. Tvoří ji dvě navzájem propojené budovy. Starší, do konce roku 1945 německá škola a novější z roku 1978. Školu navštěvují děti ze tří vesnic (Bartošovic, Hukovic a Nové Horky). Obce jsou od Bartošovic vzdáleny cca 3 km. Škola je právním subjektem od 1. ledna 2003.

Škola sousedí školy se Stanicí pro záchranu volně žijících živočichů a střediskem ekologické výchovy Aquila, nedaleko se nachází zámecký park. Každá třída má svou kmenovou učebnu. K dispozici má škola školní zahradu, školní hřiště, učebnu hudební výchovy, laboratoř pro přírodní vědy, jazykovou učebnu, počítačové učebnu, školní dílnu, tělocvičnu, posilovnu, školní knihovnu, kuchyňku. Pro výuku může využívat obecní prostory (tzv. stodolu) a obecní hřiště, s kterými sousedí. Vybavení školy je nadstandardní.

Součástí školy je školní družina. Mimoškolní činnost žáků zajišťuje školní klub, na škole působí také školní sportovní klub.

Region je bohatý na přírodní (CHKO Poodří, Přírodní rezervace Koryta, Bartošovický luh, Kotvice) a vlastivědné (Štramberk, Nový Jičín, Příbor, Kunín, Fulnek) zajímavosti.

1.1.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složen ze 12 pedagogických pracovníků (2 muži, 10 žen), všichni splňují kvalifikaci pro základní školu.

Na škole působí kvalifikovaný koordinátor EVVO, který má praktické zkušenosti s ekologickou výchovou (25 let vede kroužek mladých ochránců přírody, je předsedou ZO ČSOP Bartošovice, účastní se akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků).

1.1.3 Priority školy ve výchově a vzdělávání

Vychází z historického vývoje školy, z podmínek, které škola má, ze skladby žáků a pedagogických pracovníků, demografického vývoje, z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, z koncepce která vznikla mnohaletou snahou o ozdravení režimu školy plněním úkolů projektu „Zdravá škola“, ze snah, které klade do popředí „Tvořivá škola“, vychází z analýzy vlastních možností, z požadavků rodičů, z potřeb především těch nejmladších – žáků, které je nutno vybavit a připravit pro celoživotní vzdělávání na budoucí život v demokratické společnosti.

Škola se řídí svým „Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání“. Dá se říct, že je srdcem vesnice, respektive vzdělávacím, výchovným, kulturním a sportovní centrem, otevřeným nejen žákům, ale i dalším věkovým kategoriím občanů.

Z cizích jazyků je vyučován jazyk anglický (od 1. ročníku) a německý (od 7. ročníku).

Hlavní úkoly školy:

- podněcovat žáky ke čtení s porozuměním, tvořivému myšlení, logickému uvažování a schopnosti samostatně řešit problémové situace a úkoly
- vést žáky k osvojení nejlepší strategie učení a přípravě na celoživotní vzdělávání
- připravovat žáky na život v demokratické společnosti a vychovávat je jako zodpovědné osobnosti, které naplňují svá práva, povinnosti a ctí zákony
- vytvářet vnímavost, odpovědnost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě
- učit žáky rozvíjet a chránit své fyzické, duševní, sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k lidem všech ras a jejich kulturám, duchovním i materiálním hodnotám. Učit je žít ve společnosti a rozvíjet schopnost spolupráce

- vštípit žákům zásady zdravého životního stylu a stravovacích návyků a pomáhat jim vytvářet bariéru mezi nimi a návykovými látkami
- pomáhat žákům rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi, posilovat jejich zdravé sebevědomí a uplatňovat je společně s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování v profesní a životní orientaci

1.1.4 SWOT analýza EVVO na škole

Silné stránky (Strengths):

- ochota vzdělávat se, ochota ke změnám
- taktní vedení školy – dostatek příležitostí se realizovat
- kvalifikovanost pedagogického sboru
- dobrá spolupráce pedagogického sboru
- ochota pracovat i nad rámec běžných povinností – mimoškolní akce
- odborné učebny
- žákovská, učitelská knihovna
- vybavení interaktivními tabulemi, dataprojektory
- tělocvična, školní hřiště
- školní družina
- prostory pro zájmovou činnost
- čisté prostředí – plynové topení
- třídění odpadů; sběr papíru, hliníku, baterií, pet víček; sběr žaludů pro Lesy ČR
- spolupráce s organizacemi – Český svaz ochránců přírody, myslivecké sdružení, SDH, obec
- spolupráce s nedalekou Stanicí pro záchranu volně žijících živočichů
- spoluúčast žáků na životě školy
- provázanost MŠ a ZŠ
- pestrá nabídka zájmové činnosti
- kvalifikovaný koordinátor EVVO
- žákovský parlament
- tradiční akce EVVO (Den Země, Otvírání studánek, Hledání jara, Uklidme Česko apod.)

Slabé stránky (Weaknesses):

- velké nároky na vedení školy i pedagogický sbor
- malé propojení mezi předměty
- učení nepotřebných informací pro život, biflování dětí
- malá spoluúčast rodičů na chodu školy
- vnější vzhled školy a okolí
- různá míra flexibility učitelů

- žáci neudržují pořádek v třídách, šatnách a dalších částech školního areálu
- vysoká teplota ve třídách v květnu a červnu

Příležitosti (Opportunities):

- učebna v přírodě, rozšíření výuky v terénu
- využití regionálních zajímavostí
- spolupráce se sponzory
- spolupráce s rodiči – více neformálního setkávání rodičů a učitelů, drobné opravy
- spolupráce s bývalými žáky školy – nyní již dospělými
- spolupráce s jinými školami
- podpora sounáležitosti žáků se třídou, školou, regionem
- získávání financí - grantová řízení
- rozšíření spolupráce se Stanicí pro záchranu živočichů v Bartošovicích

Ohrožení (Threats):

- úbytek žáků z objektivních příčin, spojování ročníků
- přetížení pedagogů, nedocení pedagogické práce
- nedostatečná podpora učitelů ze strany některých rodičů, snižování prestiže učitelů
- nedostatek finančních prostředků na opravy a údržbu školy
- nedostatek finančních prostředků na EVVO
- neshody a konflikty
- infrastruktura školy
- syndrom vyhoření
- odchod nadšených a osvědčených pedagogů

1.2 CÍLE EVVO NA ŠKOLE

1.2.1 Cíle environmentálního vzdělávání a výchovy žáků

Naším **vzdělávacím cílem** je získávání a osvojování informací o problematice ŽP a pochopení jejich souvislostí žáky. Jde nám také o to, aby žáci získané poznatky uměli kriticky zvažovat a domýšlet.

Cílem výchovným je vést děti k samostatnosti, aktivitě, tvořivosti, odpovědnosti, důležitosti tolerance a mezilidské komunikace.

Není našim cílem vychovávat odborníky, ale lidi s kladným vztahem k přírodě, ke svému okolí a k sobě samým.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- žáky vedeme k organizování samostatných akcí ve vyučování i mimo něj (Den Země, Hledání jara, Vánoční jarmark)
- výuka je vedena tak, aby žáci řešili problémy, pozorovali okolí a poznávali region (ekohry, vycházky, projekty, exkurze)
- žáci se učí pracovat s informacemi ze všech dostupných zdrojů
- vytváříme prostor k prezentaci – žáci své nápady zveřejňují ve školním časopise, na nástěnkách, školních stránkách apod.
- učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor (školní parlament, dramatická výchova)
- používáme skupinovou práci žáků se střídáním rolí ve skupině
- učíme žáky základům týmové práce (projektové dny)
- důraz klademe na prožitek (přírodovědné koutky, výuka v přírodě, vycházky)

EVVO by měla u žáků rozvíjet tyto **znalosti, dovednosti a postoje**:

- využití kooperativních a komunikačních dovedností jako nástroje pro řešení problémů ŽP
- praktické dovednosti pro pobyt v přírodě a zacházení s přírodou
- praktická znalost přírodních a kulturních hodnot ŽP ve svém okolí a chápání příčin, následků a projevů jejich poškozování
- schopnost citového vztahu k ŽP a k přírodě
- chápání postavení člověka v přírodě a hodnoty přírody, schopnost hodnotit různé postoje, názory a chování člověka k přírodě
- chápání vývoje vztahu člověka a přírody a problémů ŽP
- chápání globálních souvislostí a příčin globálních problémů
- chápání vzájemné závislosti ekonomického a sociálního rozvoje a stavu ŽP
- schopnost odpovědného jednání a aktivní a kvalifikované účasti v ochraně ŽP

Dlouhodobý cíl č. 1: Žák si vytváří citové vazby k přírodě a rodnému kraji

Dílčí cíle:

- napomáhá k ozelenění školy
- je v kontaktu s přírodou, zkoumá ji, chrání ji a pečuje o ni
- pracuje s odbornou literaturou, PC a vyhledává informace na internetu
- vnímá život jako nejvyšší hodnotu
- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů
- zná své okolí a orientuje se v něm
- má praktické dovednosti pro pobyt v přírodě a zacházení s přírodou

Způsob realizace (prostředky):

- pro výuku je využívána školní zahrada a okolí
- soutěž o nejhezčí třídu, vědomostní soutěže
- práce v zájmových útvarech, ekotýmu, školním parlamentu
- vycházky do přírody, exkurze, terénní pobyty, projektové dny, brigády
- návštěvy knihovny, učebny informatiky, odborné laboratoře
- působení vyučujících v jednotlivých předmětech
- zpracování projektů
- průběžné doplňování přírodovědné laboratoře a kabinetu přírodopisu přírodninami a pomůckami
- příprava tematických a motivujících výstavek, prezentací

Indikátory dosažení dílčích cílů:

- účastní se alespoň jedenkrát ročně přírodovědně-poznávacích a ochranných akcí a brigád pořádaných školou, ČSOP, obcí (Otvírání studánek, Hledání jara, Uklidme Česko, výsadby stromků v krajině apod.)
- pravidelně pečuje o zeleň v okolí školy (přesazování a zalévání květin, výsadby keřů a péče o ně, ořez ovocných stromů, stříhání keřů)
- pracuje s odbornou literaturou a s počítačem (zpracování projektů a prezentací), s mikroskopem, digitálním fotoaparátem, dalekohledem, lupou a dalšími pomůckami
- v rámci výuky je alespoň pětkrát v roce v bezprostředním kontaktu s přírodou (školní zahrada, zámecký park, stanice pro záchranu živočichů, Poodří apod.)
- okolí školy je bez odpadků (úklid dle patronátních úseků tříd)
- každoročně se účastní alespoň dvou přírodovědných soutěží (biologická olympiáda, soutěž v ZOO Ostrava, soutěžní stezka ke Dni Země, Myslivecká stezka, Přírodovědný klokan)
- každoročně se účastní alespoň jednoho environmentálně zaměřeného projektu

Dlouhodobý cíl č. 2: Žák se řídí zásadami trvale udržitelného rozvoje

Dílčí cíle:

- chápe zásady trvale udržitelného života
- třídí odpad na 4 složky (plast, sklo, papír, tetrapak), sbírá papír, hliník a staré baterie ve škole i doma
- šetří vodou, elektrickou energií a teplem ve škole i doma
- používá ekologicky šetrných výrobků
- zná alternativní zdroje energie
- omezuje produkci odpadů
- pracuje s recyklovaným papírem a sešity
- rozumí základním ekologickým pojmům

Způsob realizace (prostředky):

- účast v soutěžích
- účast ve výukových ekologických programech a projektech
- realizace přednášek, besed, exkurzí
- návštěvy knihovny, učebny informatiky
- uplatňování ve vyučovacích předmětech, školním parlamentu
- orientace v ekoznačkách
- třídnické hodiny s aktuálním zaměřením, osvěta
- přechod školy na recyklovaný papír a sešity
- nikde nesvítili zbytečně, účelné větrání
- třídění odpadu ve třídách
- zapojení do školního sběru

Indikátory dosažení dílčích cílů:

- pravidelné hodnocení třídění odpadu ve třídách, bodování tříd (uklízečky, ekotým, ekokoordinátor)
- snižování množství směsného komunálního odpadu, nárůst množství vyříděných komodit
- snížení spotřeby energie a vody
- účastní se každoročního sběru organizovaného školou
- účelně větrá ve třídách a zhasíná světla ve školních prostorách v zimním období (kontrola pedagogy)
- používá v maximální míře recyklovaný papír a sešity (kontrola v hodinách)
- účastní se třídnických hodin s tematikou udržitelného rozvoje (zápisy z třídnických hodin v třídních knihách)
- vysvětlí pojem ekoznačka
- vyjmenuje alespoň 3 alternativní zdroje energie a jejich výhody

- pravidelně jedenkrát za měsíc přinese z domova do školy nasbíraný hliník papír, PET víčka a staré baterie (evidence ekotýmu)

Dlouhodobý cíl č. 3: Žák chápe postavení člověka v přírodě

Dílčí cíle:

- má vědomosti o vztazích a souvislostech dějů v přírodě
- má přehled o globálních problémech Země
- chápe a rozlišuje základní přírodovědné pojmy
- uvědomuje si, že každý člověk může pozitivně ovlivnit stav životního prostředí, že každý z nás má odpovědnost vůči budoucím generacím
- formuluje vlastní názor a vede diskusi s oponenty
- chápe příčiny a následky poškozování přírodních hodnot

Způsob realizace (prostředky):

- simulační hra Ekopolis, ekohry
- vyučovací hodiny předmětů ekologie, zeměpis, přírodopis, chemie, občanská výchova, informatika
- práce s počítačem a odbornou literaturou
- prezentace referátů, seminárních prací, realizace projektů
- návštěvy míst „užité ekologie“ (čistírny odpadních vod, třídírny odpadů, skládky komunálního odpadu, záchranné stanice živočichů)
- výuka v přírodě

Indikátory dosažení dílčích / konkrétních cílů:

- popíše alespoň 3 globální problémy a objasní jejich důsledky pro život na Zemi
- je schopen pojmenovat a charakterizovat vybrané přírodniny
- chápe motto „mysli globálně, jednej lokálně“
- dokáže popsat možná ohrožení životního prostředí v obci, regionu
- navrhuje řešení, jak mohou lidé omezit znečišťování jednotlivých složek přírody
- zaujímá a obhajuje vlastní názor k problémům životního prostředí
- vyhledá informace na dané téma
- navštíví v průběhu roku alespoň jedno místo „užité ekologie“

1.2.2 Cíle a prostředky zabezpečení realizace EVVO ve škole

Strategický směr č. 1: Ekologizace provozu školy

Dlouhodobý cíl ke strategickému směru č. 1:

Provoz školy bude šetrný k ŽP, bude příkladem žákům k ekologizaci domácností

Dílčí cíl: Šetření energií

Způsob realizace (prostředky):

Na základě školního energetického auditu z roku 2005 jsou navrhována a doposud nerealizována tato opatření:

- zvýšení možnosti využití tepelných zisků instalací termostatických ventilů na otopná tělesa (náklady 140 tis. Kč, návratnost opatření do 7 let) - instalace do 5 let
- izolace páteřních rozvodů ústředního topení (náklady 10 tis. Kč, návratnost opatření 3 roky) – do 3 let
- energetický management (neustálá kontrola provozování energetických zařízení – správná funkce, odstraňování poruch) - průběžně
- uvědomělé chování pracovníků (optimální teploty v místnostech – regulace) - průběžně
- dodržování potřebné úrovně osvětlení („nesvítili někde zbytečně?“) - průběžně
- omezení zbytečných úniků tepla (účelné krátké intenzivní větrání) - průběžně
- změna odběrové sazby (snížení nákladů na energii dle aktuálních sazeb - aukce) - průběžně
- zlepšení tepelně technických vlastností objektu (zateplení budovy) - obvodového pláště, stropů – do 7 let

Dále:

- zavádění úsporných spotřebičů třídy A, A+, A++ ve škole a školní jídelně – postupně

Indikátory:

- snížení roční spotřeby elektrické energie alespoň o 5%
- porovnání ušetřené energie při novém energetickém auditu školy
- ušetření financí na provoz školy
- zpracování statistických ukazatelů žáky

Dílčí cíl: Snížení spotřeby vody

Způsob realizace (prostředky):

- výměna stávajících splachovadel na WC - do 3 let
- výměna starých baterií - postupně
- pravidelná kontrola vodovodních kohoutků – průběžně

Indikátory:

- snížení roční spotřeby vody alespoň o 5%
- ušetření financí na provoz školy
- zpracování statistických ukazatelů žáky

Dílčí cíl: Kvalitnější třídění odpadů

Způsob realizace (prostředky):

- zkvalitnění třídění odpadu - průběžně
- absolvování výukového programu zaměřeného na odpady - od školního roku 2018/19
- exkurze do obecní třídírny a zpracovatelný odpadů na Lapači - od školního roku 2018/2019
- vytvoření školního kompostu

Indikátory:

- žák 9. třídy automaticky třídí odpad
- žák 9. třídy správně kompostuje
- snížení roční produkce odpadu, nárůst množství vytříděného odpadu
- zpracování statistických ukazatelů žáky

Dílčí cíl: Používání „ekologických“ čistících a mycích a prostředků

Způsob realizace (prostředky):

- porada školních zaměstnanců věnovaná hygienickým prostředkům, ekoznačkám -každoročně
- působení na žáky v hodinách ekologie, přírodopisu, chemie, zeměpisu, občanské výchovy – pravidelně vyučující
- zpracování seznamu vhodných čistících a mycích prostředků, zajištění jejich dodávek do školy, školní jídelny - ekokoordinátor každoročně

Indikátory:

- zaměstnanci školy a žáci používají ve škole a postupně i doma vhodné hygienické prostředky
- zaměstnanci školy a žáci se orientují v ekoznačkách
- snížení obsahu znečišťujících látek v odpadní vodě ze školy a školní jídelny

Strategický směr č. 2: Koordinace EVVO

Dlouhodobý cíl ke strategickému směru č. 2:

Vytváření optimálních podmínek pro úspěšnou realizaci EVVO, škola se stane srdcem „ekoživota“ obce a bude vychovávat uvědomělé občany s kladným vztahem ke svému okolí, ŽP a k sobě navzájem

Dílčí cíl: Začlenění EVVO do výuky a mimoškolní činnosti

Způsob realizace (prostředky):

- systematická realizace EVVO ve všech třídách a předmětech – každodenně
- využívání nabídky středisek a center ekologické výchovy – dle aktuální nabídky - každoročně
- nabídka volitelného předmětu Ekologie v 7. a 9. ročníku – od školního roku 2007/2008
- realizace projektů v jednotlivých ročnících dle seznamu projektů v ŠVP - každoročně
- každá třída má možnost alespoň 1x týdně využít odbornou učebnu přírodních věd k výuce
- vybavení přírodopisné učebny moderními pomůckami a odbornou literaturou - postupně
- soustavné zvelebování a zkrášlování vnitřních i vnějších prostor školy (patronátní plochy) – pravidelně
- realizace EVVO ve školní družině - od šk. r. 2015/2016
- vytvoření školního ekotýmu ze zástupců tříd - od šk. r. 2015/2016
- fungující kroužky s přírodovědným zaměřením – již realizováno
- stanovení pravidel spolupráce koordinátora s vedením školy a pedagogickým sborem, poskytnutí materiální a metodické pomoci koordinátorem, vedení kartotéky námětů pro ekologizaci jednotlivých předmětů – již realizováno
- praktická ekologická výchova (výsadby v krajině, přikrmování zvěře, péče o maloplošné chráněné území v okolí obce, práce v sadě starých odrůd ovocných dřevin, péče o studánky) – již realizováno
- vytvoření školní ekoporadny (knihovnička, nabídka pracovních listů, výstavky přírodnin, DVD) – průběžně
- akce děti dětem – již realizováno
- koordinace a vedení akcí EVVO na škole, v obci (Den Země, Otvírání studánek, Hledání jara, Uklidme svět) – průběžně
- pravidelné schůzky koordinátora s vedením školy a obce – již realizováno
- podchycení nových vedoucích přírodovědně zaměřených kroužků - průběžně
- každoroční aktualizace plánu EVVO - září
- příprava školní ekokonference s celoročním hodnocením - květen – od školního roku 2018/2019

Indikátory:

- žáci mají citový vztah k životnímu prostředí, chápou odpovědnost člověka za stav přírody
- každá třída absolvuje za školní docházku minimálně 2 ekologické programy, a to jeden na 1. stupni a jeden na 2. stupni
- škola nabídne minimálně 2x ročně exkurzi zaměřenou na poznávání přírodních a kulturních památek
- v jednotlivých ročnících jsou realizovány projekty dle seznamu projektů
- vytvoření rozvrhu přírodovědné laboratoře, její pravidelné využívání ve výuce
- při hodinách jsou používány moderní pomůcky a odborná literatura
- návaznost a propojení programu školní družiny s program EVVO na škole
- ve škole funguje akční ekotým
- k dispozici jsou zprávy z realizace projektů
- min. 10 žáků navštěvuje kroužek ochránce přírody a min. 10 žáků navštěvuje rybářský kroužek
- žáci 2. stupně připravují akce pro mateřskou školkou a 1. stupeň
- realizace školní ekokonference v závěru roku

Dílčí cíl: Ekologická osvěta

Způsob realizace (prostředky):

- vytvoření informačního panelu pro EVVO ve škole a v centru obce – již realizováno
- publikování ve školním časopise, obecním zpravodaji a na www stránkách školy a obce - již realizováno
- pořádání akcí pro žáky, rodiče, veřejnost a komunikace s nimi (Den Země, Uklidme svět, Vítání ptačího zpěvu, Otvírání studánek, Hledání jara) – průběžně
- přístupnost plánu EVVO (nástěnka, www stránky) – již realizováno
- realizace školní ekokonference za účasti zástupců obce a organizací v závěru školního roku – od šk.r. 2018/19

Indikátory:

- ve škole a v centru obce funguje informační ekopanel, který je pravidelně aktualizován
- žáci, ekotým, ekokoordinátor přispívají do školních a obecních periodik a na www stránkách školy, obce
- žáci školy a zájemci z řad veřejnosti se účastní přírodovědně zaměřených akcí
- školní plán EVVO je součástí ŠVP a je přístupný zájemcům
- zpráva a fotodokumentace z ekokonference

Strategický směr č. 3: Další vzdělávání zaměstnanců školy a spolupráce s jinými subjekty

Dlouhodobý cíl ke strategickému směru č. 3: Zvyšování kvalifikace pracovníků školy v oblasti EVVO a navazování další spolupráce, prospěšné nejen k realizaci EVVO na škole

Dílčí cíle:

- umožňovat všem učitelům účast na akcích DVPP v oblasti EVVO
- zlepšit týmovou spolupráci ve škole
- zaměstnanci školy se řídí zásadami udržitelného rozvoje a jsou vzorem pro děti
- rozšířit spolupráci s ekologickými organizacemi (střediska ekologické výchovy a neziskové organizace) v oblasti EVVO a využívat nabídku jejich programů
- rozvíjet spolupráci školy s obcí a dalšími školami
- rozšířit spolupráci s rodiči a místní mateřskou školou
- vytvořit ve škole ekoporadnu, otevřenou jak zaměstnancům školy a žákům, tak i veřejnosti

Způsob realizace (prostředky):

- účast zaměstnanců školy na seminářích, školeních, přednáškách, kurzech – dle aktuálních nabídek
- vedení školy a ekokoordinátor informují své zaměstnance o nabídce programů DVPP - průběžně
- „ekopůsobení“ na členy Rady školy - průběžně
- sledování a využívání programových nabídek a materiálů středisek ekologické výchovy a neziskových organizací - průběžně
- „práce“ ekokoordinátora se zaměstnanci školy - průběžně
- obnova registrace školy v síti M.R.K.E.V. – již realizováno
- pracovní schůzky ekotýmu s vedením obce – 2018/19
- rozvoj a prohloubení spolupráce se slovenskou partnerskou školou v Komjatnej (od roku 2018/19)
- ekokoordinátor se dále vzdělává – průběžně

Indikátory:

- nejméně 10 % vyučujících pedagogického sboru se zúčastní každoročně školení v oblasti EVVO
- ekokoordinátor se účastní Konference EVVO v Moravskoslezském kraji a dalších akcí v rámci DVPP (přehled osvědčení z akcí)
- do akcí naší školy se zapojují žáci a učitelé jiných škol, navzájem si vyměňují zkušenosti (kronika, fotodokumentace, pracovní listy, společné akce)
- rodiče se aktivně zapojují do školních akcí
- škola komunikuje s okolím prostřednictvím obecního rozhlasu, plakátů, školního a obecního časopisu, www stránek

- škola spolupracuje s organizacemi – střediska ekologické výchovy (VITA, Hájenka, Aquila); Český svaz ochránců přírody (ZO Bartošovice, Studénka, Nový Jičín); Myslivecké sdružení Bartošovice; SCHKO Poodří (realizace ekoprogramů, besed, exkurzí, praktických terénních činností, přednášek), SDH apod.
- škola využívá k realizaci EVVO nabídky a materiály sítě M.R.K.E.V.
- ve škole je k dispozici funkční ekoporadna
- škola realizuje společné projekty a pobyty se Základnou školou v Komjatnej (SK)
- dalším vzdělávání zaměstnanců školy a spolupráci školy s jinými organizacemi informuje každoroční výroční zpráva školy

1.3 PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM ŠKOLY A PEDAGOGICKÝM SBOREM

Koordinátor EVVO (ekokoordinátor) je jmenován vedením školy. Připravuje návrh školního plánu EVVO, který je tvořen dlouhodobým programem a vždy v září doplněn ročním plánem pro aktuální rok. Realizace ročního plánu je ekokoordinátorem průběžně monitorována a v závěru školního roku je plán vyhodnocen. Po jeho projednání na závěrečné pedagogické radě je na základě získaných zkušeností, návrhů a připomínek následně upraven pro další školní rok. Návrh upraveného dlouhodobého programu i aktualizovaného ročního plánu EVVO předkládá koordinátor vždy v průběhu měsíce září řediteli školy, který svým podpisem vyjadřuje souhlas s jejich realizací. Na tvorbě školního plánu se tak podílí jak vedení školy, tak i pedagogický sbor. Schválený plán, jako součást pedagogické dokumentace školy, je veřejně přístupný, vyvěšen „na očích“ kolegů, žáků, partnerů.

Náplní koordinátora je dále organizovat či spolupodílet se na průběhu jednotlivých akcí a projektových dnů s náplní EVVO, postupně zavádět prvky EVVO do provozu školy, propagovat EVVO mezi žáky, rodiči a školní veřejností, spolupracovat s neziskovými organizacemi, středisky ekologické výchovy a firmami, zvyšovat si své vzdělání, informovat zaměstnance školy o nabízených akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, doporučovat vhodnou odbornou literaturu, předkládat nabídku vhodných exkurzí, výletů, přednášek a pobytů, uplatňovat aspekty environmentální výchovy v jednotlivých předmětech. Ekokoordinátor je dále správcem školní ekoporadny, tj. odpovídá za její provoz, vybavení a je vyučujícím, žákům i veřejnosti dle potřeby v průběhu celého roku k dispozici. Pedagogové konzultují s koordinátorem své učební plány, respektive zařazení prvků ekologické výchovy do svých předmětů, školní družiny, některých zájmových útvarů apod.

2 JAKÝM ZPŮSOBEM SE ZPRACOVANÉ DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ŠKOLY V EVVO PROMÍTLY DO OFICIÁLNÍCH DOKUMENTŮ ŠKOLY

EVVO je jednou z prioritních oblastí dalšího vývoje a orientace naší školy (dle rozhodnutí všech členů pedagogického sboru). Dlouhodobé záměry školy v oblasti EVVO se staly součástí ŠVP v celém rozsahu. Školní plán EVVO je jeho přílohou.

3 JAKÝM ZPŮSOBEM AUTOR DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ZPRACOVÁVAL A PROSAZOVAL

Při zpracování dlouhodobých záměrů naší školy v rámci EVVO jsem vycházel z provedené SWOT analýzy školy, z podmínek, tradic a záměrů školy a ze zkušeností mé práce ekokoordinátora z předešlých let. Inspiraci mi také poskytl Metodický pokyn MŠMT ČR, Státní program EVVO a Koncepce EVVO Moravskoslezského kraje.

Jako základ mé práce jsem využil SWOT analýzu školy, která byla provedena našimi pedagogickými pracovníky na poradách již v rámci tvorby ŠVP. Z této analýzy jsem vybral části týkající se EVVO a po konzultacích s ostatními vyučujícími je doplnil a upřesnil. Následoval oborový dialog pedagogů, který „nastavil mantinely“ spolupráce koordinátora EVVO s pedagogy a koordinátorem ŠVP. S vedením školy jsem potom konzultoval cíle EVVO na škole a poté vypracoval koncepci EVVO.

Lze tedy konstatovat, že základním předpokladem úspěšné realizace koncepce EVVO na školách je jeho morální i finanční podpora vedením školy a výběr vhodné osobnosti ekokoordinátora, který bude největším iniciátorem ekologických aktivit. Neméně důležitá je samozřejmě i jeho následná „práce“ se všemi zaměstnanci školy a samozřejmě s žáky, nezbytná pro další ekologizaci školy.

ZÁVĚR

Ekologická výchova představuje právě v dnešní době tvorby školních programů ŠVP důležitou změnu, kterou současná výchova musí prodělat, a tou je vytvoření kvalitativně nového vztahu k přírodě. Ve školní praxi to znamená, že v ekologické výchově nejde jen o zavedení nového předmětu, ale i o způsob vnímání světa a chování se k němu a v něm. Při plnění tak náročného úkolu nemůže stát žádný vyučovací předmět stranou, neboť i působení na citovou, etickou a estetickou stránku žáka je nenahraditelné. Vést děti k ekologickému myšlení není jen úkolem učitelů přírodopisu, zeměpisu a občanské nauky, ale musí prolínat všemi vyučovacími předměty. Za velmi důležitou oblast, zejména pro zdůrazňování praktické činnosti, je třeba považovat mimoškolní činnost dětí, kterou je však třeba koordinovat se školní výukou. Ekologická výchova má soustavně pěstovat vědomosti, formovat hodnotové postoje, dovednosti, zkušenosti a odhodlání řešit problémy. Má být pojata jako trvalý celoživotní proces.

Cílem naše školní koncepce EVVO není výchova odborníků, ale lidí s kladným vztahem k přírodě, ke svému okolí, k sobě samým a schopných nést za své jednání odpovědnost. Při jeho tvorbě jsem si uvědomil, jak složitá bude cesta k dosažení cíle, co všechno bude třeba pro její zdárný průběh vykonat. Jak bude koncepce v dalším období realizována záleží na všech pracovnících školy, na jejich uvědomění, přesvědčení a spolupráci. Vždyť jedině vytvořením příznivých podmínek pro ekovýchovu a systematickým a vhodným působením na děti od nejútlejšího věku lze vychovat uvědomělého občana, který se nebude stydět za to, jak žil a co zanechal na Zemi pro další generace.